

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БОЕРГАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«24» декабрь 2025 ел

№ 17

2026 елга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Боерган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, «Контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасын эшләү һәм раслау кагыйдәләрен раслау турында» 2021 елның 25 июнендәге 990 номерлы Россия Федерациясә Хөкүмәте карарына таянып,

КАРАР БИРЭ:

1. 2026 елга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Боерган авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын расларга.
2. Өлеге карарны Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://tukay.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
3. Өлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Башкарма комитет Җитөкчесе

Г.Г.Минакова

2026 елга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Боерган авыл җирлегә территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы

Программаның исеме	2026 елга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Боерган авыл җирлегә территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы
Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын эшләүнең хокукий нигезләре	«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау программасын эшләү һәм раслау кагыйдәләрен раслау турында» 2021 елның 25 июнендәге 990 номерлы Россия Федерациясә Хөкүмәте карары, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар китерү куркынычларын комплекслы профилактикалау стандарты
Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын эшләүче	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Боерган авыл җирлегә Башкарма комитеты
Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы максатлары	- Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү; - контрольдәге затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру; - мәҗбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү; - мәҗбүри таләпләрне контрольдәге затларга җиткерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру; - контрольлек эшчәнлегенә системасының үтә күренмәлелеген арттыру.
Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы бурычлары	- Контрольдәге мохит торышын бәяләү һәм контрольдәге затларга бирелгән куркынычлык категорияләреннән чыгып профилактика чараларының төрләре, формалары һәм интенсивлыгы бәйлелелеген билгеләү; - контрольдәге затларның хәвефле тәртипкә мөнәсәбәтен үзгәртү, үз-үзен тотышы өчен уңай җаваплылык формалаштыру, намуслы үз-үзеңне тотуга мотивация булдыру; - мәҗбүри таләпләрне даими ревизияләү һәм контрольдәге өлкәгә муниципаль контроль предметын тәшкил иткән мәҗбүри таләпләр комплексының реаль йогынтысын тәэмин итү буенча чаралар күрү; - контроль эшчәнлегендә катнашучыларның барысында да мәҗбүри таләпләрне бердәм аңлау формалаштыру; - позитив профилактика системасы чараларын булдыру һәм гамәлгә кертү; контрольдәге затларның хокукий грамоталылык дәрәжәсен күтәрү, шул исәптән мәҗбүри таләпләр һәм аларны үтәү буенча кирәкле чаралар

	турында мәғлүматның үтемлелеген тәэмин итү юлы белән; - контроль эшчәнлегә чыгымнарын һәм контрольдәге затларга административ йөкләнешне киметү; - жайга салынулы өлкәдә ачылган куркынычсызлык проблемаларына һәм профилактик эшнә агымдагы торышына бәйле башка бурычлар
Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын гамәлгә ашыру сроклары һәм этаптары	2026 ел
Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижәләре	- Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычын киметү; - контрольдәге субъектларның законга буйсынучы өлешен арттыру - контроль органның профилактик чаралар системасын үстерү; - профилактиканың төрле алымнарын гамәлгә кертү; - контроль орган эчендә профилактик эш технологияләрен эшләү һәм гамәлгә кертү; - контрольдәге субъектларның нәтижәле, закон үтәүче үз-үзен тотышы үрнәкләрен эшләү; - контроль орган вазыйфаи затларының квалификацияле профилактик эшен тәэмин итү; - контроль орган эшчәнлегенә үтә күренмәлелеген арттыру; - контрольдәге субъектларга административ йөкләнешне киметү; - контрольдәге субъектларның хокукий грамоталылык дәрәжәсен күтәрү; - контрольдәге субъектлар тарафыннан контроль предметын аңлауның бертөрлелеген тәэмин итү; - контрольдәге субъектларны намуслы тәртипкә мотивацияләү; - башкалар.

1 бүлек. Контроль төрән гамәлгә ашыруның агымдагы торышын анализлау, контроль органының профилактик эшчәнлегенә агымдагы үсешен тасвирлау, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасы хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны характерлау

Контрольдәге затлар тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне, муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозуларны муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда кисәтү, әлеге бозуларга китерә торган сәбәпләрне, факторларны һәм шартларны бетерү максатында, 2025 елда мондый хокук бозуларны профилактикалау чаралары тормышка ашырылмады.

2 бүлек. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасын гамәлгә ашыру максатлары һәм бурычлары

1. Программаны тормышка ашыруның максаты булып тора:

- төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү;
- мәжбүри таләпләрне бозу нәтижәсендә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар китерү куркынычы янауны яисә зарар китерүне булдырмый калу;
- мәжбүри таләпләрне бозуга һәм зарар китерү куркынычы янауга яисә зарар китерүгә этәрә торган гамәлдәге һәм потенциал шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү;
- контрольдәге затларның социаль җаваплы, намуслы, хокукий үз-үзен тотышы модельләрен формалаштыру;
- контрольлек эшчәнлеген системасының үтә күренмәлеләген арттыру.

2. Программаны тормышка ашыруның бурычлары булып тора:

- зарар китерү мөмкинлеген яисә зарар (зыян) китерүнең куркынычын бәяләү (нинди кыйммәтләргә), аны киметүгә ярдәм итә торган профилактик чараларны эшләү һәм тормышка ашыру;
- зарар (зыян) китерү куркынычы яисә китерү факторларын, мәжбүри таләпләрне бозуга китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау, куркыныч янауларны бетерү яки киметү ысулларын билгеләү;
- контрольдәге мохит торышын бәяләү һәм контрольдәге затларга бирелгән куркынычлык категорияләреннән чыгып профилактика чараларының төрләре, формалары һәм интенсивлыгы бәйләлеләген билгеләү;
- контрольдәгечы затларның хәвефле тәртипкә мөнәсәбәтән үзгәртү, үз-үзен тотышы өчен уңай җаваплылык формалаштыру, намуслы үз-үзгәртүгә тотуга мотивация булдыру;
- мәжбүри таләпләрне даими ревизияләү һәм контрольдәге өлкәгә муниципаль контроль предметын тәшкит иткән мәжбүри таләпләр комплексының реаль йогынтысын тәмин итү буенча чаралар күрү;
- контроль-күзәтчелек эшчәнлегендә катнашучыларның барысында да мәжбүри таләпләрне бердәм аңлау формалаштыру;
- позитив профилактика системасы чараларын булдыру һәм гамәлгә кертү; контрольдәге затларның хокукий грамоталылык дәрәжәсен күтәрү, шул исәптән мәжбүри таләпләр һәм аларны үтәү буенча кирәкле чаралар турында мәгълүматның үтмәлеләген тәмин итү юлы белән;
- контроль-күзәтчелек эшчәнлеген чыгымнарын һәм контрольдәге затларга административ йөкләнешне киметү.

3 бүлек. Профилактик чаралар исемлеген, аларны үткөрү вакыты (ешлыгы)

«ТР Тукай муниципаль районы Сәмәкәй авыл җирлеген» муниципаль берәмлеген Советлар карары белән расланган Тукай муниципаль районы Сәмәкәй авыл җирлеген территориясендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру турында нигезләмә нигезендә түбәндәге профилактик чаралар үткәрелә:

- а) мәгълүмат бирү;
- б) консультация үткәрү;

2. Профилактик чаралар исемлеген, аларны үткөрү сроклары, гамәлгә ашыру өчен җаваплы затларны күрсәтеп, программага кушымтада бирелгән.

4 бүлек. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасының нәтижәлелек күрсәткечләре

1. Программаның нәтижәлеләген бәяләү өчен түбәндәге нәтижәлелек күрсәткечләре билгеләнә:

- а) контрольдәге затларга карата контроль чараларның гомуми саныннан контроль чаралар үткөрү барышында ачылган бозулар өлеше – ____%.

Өлесе күрсәткеч контроль чаралар үткөрү барышында ачылган хокук бозулар санының, үткәрелгән контроль чараларның гомуми санына карата процент чагыштырмасы буларак исәпләнә;

- б) контроль чаралар күләмендә профилактик чаралар өлеше – ____%.

Өлесе күрсәткеч профилактик чаралар санының үткәрелгән контроль чаралар санына карата мөнәсәбәте буларак исәпләнә. Күрсәтелгән күрсәткечнең ел саен артуы көтелә.

2. Программаның нәтижәлелеген күрсәткечләренә ирешү турында мәгълүмат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 30 статьясы нигезендә төзеклөндөрү өлкәсендә муниципаль контроль турында доклад составына кертелә.

2026 елга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Бюргән авыл җирлегә территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зарар (зыян) китерү куркынычын профилактикалау программасына кушымта

Профилактик чаралар исемлеге, аларны үткөрү сроклары (ешлыгы)

№	Чара төре	Чара формасы	Чараны гамәлгә ашыру өчен җаваплы бүлекчә һәм (яки) вазифаи затлар	Үткөрү сроклары (ешлыгы)
1.	Мәгълүмат бирү	Контрольдәге затлар белән, аларга мәгълүмат бирү максатында, гавами чаралар (җыелышлар, киңәшмәләр, семинарлар) үткөрү	Авыл җирлегә Башлыгы	Ел дәвамында кирәк булган саен
		Вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан контроль-күзәтчелек органнары адресына җибәрелгәндә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча кулланмаларны сайтта бастырып чыгару	Авыл җирлегә Башлыгы	Кергән саен
		«Интернет» челтәрендәге рәсми сайтта төзекләндерү өлкәсендә контроль турында нигезләмәдә каралган мәгълүматны урнаштыру һәм аны актуаль хәлдә тоту	Авыл җирлегә Башлыгы	По мере обновления
2.	Консультация үткөрү	Контроль-күзәтчелек органнары вазифаи затларының түбәндәге мәсьәләләр буенча консультацияләр үткөрүе: 1) контроль чаралар үткөрү тәртибе; 2) контроль чараларны үткөрү ешлыгы; 3) контроль чаралар йомгаклары буенча карарлар кабул итү тәртибе; 4) контроль орган карарларына шикаять белдерү тәртибе. Консультацияләр шәхси мөрәҗәгать, телефон элемтәсе, электрон почта, видео-конференц-элемент аша, язма запрос алганда - «Россия Федерациясе гражданны мөрәҗәгатен карау тәртибе турында» Федераль законда билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә, шулай ук профилактик чара, контроль чара уздыру барышында башкарыла	Авыл җирлегә Башлыгы	Ел дәвамында (нигезләр булганда)